Ankenævnet *for* Forsikring

Den 20. november 2019 blev i sag nr. 94086:

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx

mod

Industriens Pensionsforsikring A/S
Nørre Farimagsgade 3
1364 København K

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Nu afdøde forsikrede havde pensionsordning, og klageren er hans efterlevende ægtefælle. Klagerens repræsentant har i klageskema af 20/8 2019 til nævnet samt i vedlagte bilag bl.a. anført:

"**Hvad vil du konkret opnå hos selskabet?**

At [klageren] bliver indsat som begunstiget i afdøde [ægtefælles] Pensionsforsikring hos Industriens Pension.
…
[Klagerens ægtefælle] afgik ved døden … Han var i en årrække ansat som …, hvorfra han blev pensioneret i 2013. [Ægtefælle] havde en livsforsikring i Industriens Pension og startede ved sin pensionering med at få udbetalt sin livsvarige pension.

I forbindelse med hans død konstaterede vi, at der på hans konto i Industriens Pension tilbagestod ca. 769.000,- kr., som tilbageføres til pensionskassen. Vi konstaterede ligeledes, at Industriens Pension i 2014 indførte en ordning, hvorved man kan tilkøbe en garantiordning og dermed i en årrække sikre sine efterladte/ægtefælle. [Ægtefælle] blev aldrig orienteret om denne ordning og havde dermed ingen mulighed for at gøre brug af den.

Jeg har efter [ægtefælles] død haft telefonisk og skriftlig kontakt til Industriens Pension og klaget over, at [ægtefælle] ikke var underrettet om ændringen i pensionsvilkårene og dermed ikke havde mulighed for at sikre sin ægtefælle.

Industriens Pension bekræftede først telefonisk at pensionsvilkårene var ændret, men at [ægtefælle] ikke havde mulighed for at få del i ændringen. Det var undertegnedes opfattelse, at han kunne have draget fordel af ændringen, hvis han var blevet orienteret om dette.

Det har desværre kun været muligt at fremskaffe en kopi af den seneste telefonsamtale med Industriens Pension.

Det er stærkt kritisabelt, at Industriens Pension ikke orienterer deres kunder om så væsentlige ændringer i forsikringsvilkårene/-mulighederne.

Jeg vedlægger en fuldmagt fra [klageren] som dokumentation for at jeg i denne sag kan varetage hendes interesser.

Jeg vedlægger kopi af skrivelse dateret den 28. juni 2019 vedrørende klage til Industriens Pension.

Jeg vedlægger kopi af email-korrespondance med Klageansvarlig Industriens Pension.

Endelig vedlægges kopi af telefonsamtale med medarbejder i Industriens Pension."

Selskabet har i brev af 6/12 2019 til nævnet bl.a. redegjort for sagsforløbet og afgørelsen således:

"Klager gør gældende, at selskabet ved den manglende rådgivning om garantiperioden fratog medlemmet muligheden for at sikre sine efterladte en andel af alderspensionen ved medlemmets død.

Selskabet fastholder, at det ikke ydede mangelfuld rådgivning, da muligheden for valg af garantiperiode ikke fandtes, da udbetalingen af den livslange pension begyndte. Da muligheden for valg af garantiperiode senere blev indført i pensionsordningen, blev det alene tilbudt til medlemmer med en livslang pension, der endnu ikke var under udbetaling.

Faktisk sagsfremstilling:
Sagen:
Klager erfarede ved medlemmets død, at medlemmets efterladte ikke får andel i medlemmets livslange pension, da retten til udbetaling er betinget af, at medlemmet er i live. Det er klagers opfattelse, at selskabets mangelfulde rådgivning (undladelse) er skyld i, at medlemmet ikke tilkøbte en garantiperiode, som kunne give medlemmet ret til at få udbetalt værdien af udbetalingerne i den resterende del af garantiperioden.

Denne sag vedrører således, hvorvidt selskabet har ydet mangelfuld rådgivning til medlemmet ved undladelse af at oplyse medlemmet om garantiperioden med den konsekvens, at medlemmet ikke ved tilkøb sikrede en del af den livslange pension til sine efterladte ved død inden udløb af garantiperioden.

Sagshistorik:
Medlemmet startede i Industriens Pension den 1. januar 1993 og anmodede om udbetaling af alderspension med virkning fra december 2012. Selskabet bekræftede udbetalingen i brev af 6. december 2012 (bilag A), hvori fremgår, at bl.a. medlemmets forsikringer – herunder ret til dødsfaldsdækning – bortfaldt samtidig med opstart af udbetalingen af den livslange pension.

Udbetaling af alderspension:

Efter udbetalingerne af den livslange pension påbegyndte, fremsendte selskabet løbende årsmeddelelser til medlemmet med oversigt over størrelsen af de månedlige udbetalinger. Disse vedlægges vedrørende udbetalingsårerne 2013-19 (bilag B). Vedlagt er endvidere orienteringsbrev af 14. december 2017 fra selskabet (bilag C), hvoraf det bl.a. fremgår, at selskabet pr. 1. april 2018 indførte ændringer, som ikke gjaldt for pensionister.

Klageforløbet:
Medlemmet afgik ved døden den …, og klager kontaktede den 18. og 24. juni 2019 selskabet på vegne af medlemmets enke. Klager erfarede herved, at medlemmet havde en livslang pension uden garantiperiode, og at medlemmets efterladte ikke har ret til en andel af pensionen ved medlemmets død. Korrespondancen er vedlagt (bilag D).

Selskabet modtog en klage den 28. juni 2019 (bilag E) fra medlemmets enke, idet hun efter medlemmets død blev bekendt med, at selskabet (i dag) tilbyder tilkøb af en garantiperiode på den livslange pension, der sikrer de efterladte en mulig andel af opsparingen ved medlemmets død.

Der henvises i klagebrevet jf. bilag E til en telefonsamtale mellem klager og selskabet. Klager har sendt lydfilen (bilag 1) til Nævnet.

Selskabet besvarede klagen den 1. juli 2019 (bilag F), hvor selskabet fastholdt, at medlemmet ikke havde mulighed for at købe en garantiperiode på den livslange pension, da udbetalingerne til medlemmet var påbegyndt, da selskabet indførte produktet pr. 1. juli 2014. Pensionsvejledningen gældende fra 1. juli 2014 vedlægges (bilag G), hvoraf bl.a. fremgår, at får man allerede udbetalt pension kan man ikke vælge at tilkøbe en garantiperiode. Derfor stopper udbetalingerne, når man dør – også selvom pensionen kun har været udbetalt i kort tid. Selskabet besvarede også klager den 7. august 2019 (bilag H).

Ankenævnets kendelse af 3. juni 2015 i sag nr. 86.939 vedlægges (bilag J).

Til støtte for vores afgørelse gøres gældende:
Selskabet gør gældende, at der er ydet korrekt og tilstrækkelig rådgivning til medlemmet.

Pensionsudbetalingerne på medlemmets aldersopsparing startede den 1. december 2012 jf. bilag A, og på dette tidspunkt var det ikke muligt at tilkøbe en garantiperiode på den livslange pension hos selskabet.

Muligheden for at vælge en garantiperiode blev først indført hos selskabet med virkning fra 1. juli 2014 jf. bilag G (side 7ff), og selskabet rådgav af samme årsag ikke medlemmet om muligheden for at købe en garantiperiode, da pensionsudbetalingerne til medlemmet startede i december 2012. Selskabet havde med andre ord ingen pligt til at rådgive medlemmet om en garantiordning, som ikke fandtes, da medlemmets pensionsudbetalinger startede.

Netop fordi medlemmets udbetalinger på alderspensionen var startet tilbage i december 2012, var det ikke muligt for medlemmet at købe en garantiperiode, da produktet blev indført hos selskabet i juli 2014.

Det er selskabets vurdering, at det af skattemæssige årsager heller ikke er lovligt at foretage ændringer i livslang pension, hvor pensionsudbetalingerne er startet, hvis ændringen medfører, at

størrelsen af de løbende udbetalinger til medlemmet bliver mindre, jf. kravet i Pensionsbeskatningslovens § 2, stk. 1, om, at ydelserne skal være lige store.

Når der tilkøbes en garantiperiode på en alderspension, betaler et medlem for garantiperioden med op mod 10 pct. af depotet, afhængigt af garantiperiodens længde. For en pension, der allerede var under udbetaling, ville det betyde, at udbetalingerne blev sat ned. Derfor fik medlemmer hvis livslange pension allerede var under udbetaling ikke et tilbud om at få en garantiperiode. Vi henviser i øvrigt til beskrivelsen i pensionsvejledningen, bilag G (side 7), hvor der bl.a. står:

'(...) Du betaler for garantiperioden ved, at din livslange pension bliver lavere.

Hvis du har købt en garantiperiode på 10 år, og dør 8 år efter du blev pensioneret, vil dine efterladte få udbetalt et beløb, der svarer til de sidste 2 års udbetalinger.

Hvis du ikke køber en garantiperiode til din livslange pension, stopper udbetalingerne, når du dør, også selvom pensionen kun har været udbetalt i kort tid.

Til gengæld får du udbetalt en højere pension, fordi der ikke skal bruges penge på at sikre dine efterladte. (...) '.

Ankenævnet har tidligere bedømt problemstillingen i sag nr. 86.939. Det fremgår af kendelsen af 3. juli 2015 jf. bilag J, at Ankenævnet var enig i, at pensionsvejledningen udgør en del af parternes aftalegrundlag, og at selskabet handlede i overensstemmelse med aftalegrundlaget, når tilkøb af garantiperioden kun tilbydes medlemmer, som endnu ikke har startet pensionsudbetalingerne.

Klager anfører i klagen til Nævnet af 20. august 2019, at selskabet i en telefonsamtale netop oplyste klager om, at medlemmet ikke havde mulighed for at købe en garantiperiode på den livslange pension. Det er dermed klart, at selskabet også efter medlemmets død har forklaret klager, at medlemmet ikke kunne købe en garantiperiode.

Klager har fremlagt en lydfil jf. bilag 1 af en (anden) telefonsamtale mellem klager og selskabet. I telefonsamtalen oplyste selskabet igen, at medlemmet ikke kunne købe en garantiperiode i 2012, hvor medlemmets pensionsudbetalinger startede. Klager bekræfter selv under samtalen, at produktet først blev indført senere, og klager slutter samtalen af med at konstatere, at der jo alene er tale om 'teoretisk snak'.

Selskabet gør gældende, at selskabet ydede korrekt og tilstrækkelig rådgivning til medlemmet, og selskabet fastholder sin afgørelse i sagen. Medlemmets pårørende har derfor efter selskabets opfattelse ikke ret til nogen andel af alderspensionen efter medlemmets død."

Nævnet har fået forelagt bilag fra sagen, og nævnets sekretariat har aflyttet den fremlagte lydfil af en samtale mellem klagerens repræsentant og selskabet den 24/6 2019. Et uddrag gengives i det følgende.

Af selskabets mail af 1/7 2019 til klageren fremgår bl.a.:

"Din mands udbetaling fra Industriens Pension var en livslang pension. Livslang betyder, at udbetalingen fortsætter så længe man lever. Hvis man lever længere end det gennemsnitlige medlem i Industriens Pension, så får man udbetalt mere end man havde sparet op. Lever man ikke så længe, får man udbetalt færre penge end man havde sparet op.

Den 1. juli 2014 indførte vi en mulighed for sikre de første 10 års udbetalinger fra den livslange pension. Det kalder vi for en garantiperiode. Det fungerer på den måde, at pensionen bliver sat ned med op til 10 %. Til gengæld er man sikker på, at der mindst bliver udbetalt et beløb svarende til 10 års udbetalinger fra forsikringen.

Da din mand gik på pension i 2013, var det ikke muligt at få en garantiperiode. Derfor fik din mand heller ikke tilbudt det.

Af skattemæssige årsager, er det ikke muligt at få garantiperiode på pensionen, når udbetalingen først er begyndt. Derfor kunne vi ikke vælge at tilbyde garantiperioden til de medlemmer, der allerede fik udbetalt deres pension."

Af selskabets mail af 7/8 2019 til klagerens repræsentant fremgår bl.a.:

"Tak, jeg har fundet samtalen, som jeg her sender til dig.

Jeg er enig i, at den rådgiver du har talt med, ikke har givet et tilstrækkelig præcist svar på dine spørgsmål. Det beklager jeg.

Det ændrer dog ikke på, at afdøde ikke havde mulighed for at vælge en garantiperiode, da udbetalingen af pensionen startede.

Det var heller ikke efterfølgende muligt for afdøde at vælge at tilknytte en garantiperiode til den livslange pension, og derfor blev afdøde heller ikke rådgivet om det."

Af pensionsvejledningen gældende fra 1/7 2014 fremgår bl.a.:

"**MEDLEM I INDUSTRIENS PENSION**
På grundlag af det arbejdsmarkedets parter har aftalt, udgør denne pjece sammen med forsikringsbetingelserne og dit pensionsoverblik aftalegrundlaget for din pensionsordning.
…
VALGFRIE FORSIKRINGER
…
Fra den 1. juli 2014 kan du også selv bestemme, om der skal være en garantiperiode på din livslange pension. Garantiperioden betyder, at dine efterladte vil få udbetalt værdien af udbetalingerne for resten af garantiperioden, hvis du dør i garantiperioden. De fleste kan købe en garantiperiode på 10 år. Du betaler for garantiperioden ved, at din livslange pension bliver lavere.

Hvis du har købt en garantiperiode på 10 år, og dør 8 år efter du blev pensioneret, vil dine efterladte få udbetalt et beløb, der svarer til de sidste 2 års udbetalinger.

> Hvis du ikke køber en garantiperiode til din livslange pension, stopper udbetalingerne, når du dør, også selvom pensionen kun har været udbetalt i kort tid. Til gengæld får du udbetalt en højere pension, fordi der ikke skal bruges penge på at sikre dine efterladte.
> …
> **Hvem kan vælge og hvordan?**
> …
> Hvis du får eller har fået udbetalt pension, er ansat i fleksjob eller har mistet en del af din erhvervsevne, kan du ikke vælge. Heller ikke hvis der bliver indbetalt til pensionsordningen for dig.
> …
> Fra 1. juli 2014 kan du vælge at købe en garantiperiode til din livslange pension. Valget skal først foretages i forbindelse med, at du begynder at få pensionen udbetalt."

Nævnet udtaler:

Klagerens ægtefælles livslange pension bortfaldt, da han afgik ved døden. Klageren har anført, at selskabet ikke har orienteret hendes ægtefælle om muligheden for at købe en garantiperiode til den livslange pension til sikring af de efterladte, og hendes krav er, at hun får udbetalt værdien af udbetalingerne, som om en garantiperiode havde været tilkøbt.

Selskabet har afvist et rådgivningsansvar med henvisning til, at muligheden for at tilkøbe en garantiperiode først blev indført fra den 1/7 2014 og således ikke eksisterede, da klagerens ægtefælles udbetaling af den livslange pension startede i december 2012. Selskabet har endvidere anført, at det efter selskabets vurdering ikke er lovligt af skattemæssige årsager at foretage ændringer i den livslange pension, når pensionsudbetalingerne er startet, jf. kravet i pensionsbeskatningslovens § 2, stk. 1, om, at ydelserne skal være lige store.

Det fremgår af pensionsvejledningen gældende fra 1/7 2014, at "Hvis du får eller har fået udbetalt pension, er ansat i fleksjob eller har mistet en del af din erhvervsevne, kan du ikke vælge", og at "Fra 1. juli 2014 kan du vælge at købe en garantiperiode til din livslange pension. Valget skal først foretages i forbindelse med, at du begynder at få pensionen udbetalt".

Efter en gennemgang af sagen finder nævnet, at selskabet ikke har begået fejl ved at have undladt at informere klagerens ægtefælle om garantiordningen.

7. 94086

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at muligheden for at tilkøbe en garantiperiode ikke eksisterede, da klagerens ægtefælle anmodede om udbetaling af sin livslange pension i december 2012. Nævnet har endvidere lagt vægt på, at det fremgår af det nye aftalegrundlag pr. 1/7 2014, hvor garantiordningen blev indført, at garantien kun kan vælges af medlemmer med ordninger, der endnu ikke er under udbetaling. Nævnet henviser til sag 86939.

Den fremlagte lydfil af en samtale den 24/6 2019 mellem klagerens repræsentant og selskabet kan ikke føre til andet resultat.

Nævnet finder herefter ikke grundlag for at pålægge selskabet at tilbyde klageren en garanti med tilbagevirkende kraft eller en overgangsordning på ægtefællens pensionsordning.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Svend Bjerg Hansen